

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

07 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Gordilă Nicolae,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Șalari Gheorghe în numele inculpatului Chiosa Victor, prin care solicită casarea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 06 aprilie 2017 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 octombrie 2017, în cauza penală privindu-l pe

*Chiosa Victor Xxxxx, xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx,
xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx*

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță: 25.02.2015 – 06.04.2017;*
2. *instanța de apel: 08.09.2017 – 18.10.2017;*
3. *instanța de recurs: 28.12.2017 – 07.02.2018;*

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 06.04.2017, Chiosa Victor a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 362¹ alin. (2) lit. b), c) Cod penal și încetat procesul penal de învinuire a lui Chiosa Victor în baza art. 362¹ alin. (2) lit. b), c) Cod penal, cu liberarea ultimului de la răspundere penală din motivul expirării termenului prescripției tragerii la răspundere penală.

Tot prin sentința dată, a fost respinsă cerința înaintată de acuzatorul de stat - procurorul Lambă Igor, privind încasarea de la Chiosa Victor în beneficiul statului a cheltuielilor pentru instrumentarea cauzei penale în mărime de 1 874,11 lei, ca neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, inculpatul Chiosa Victor, în perioada lunilor februarie-aprilie 2008, aflându-se în mun. Chișinău,

urmărind scopul dobândirii unui profit ilegal, acționând împreună și de comun acord cu Mereacre Ion și Arteni Alexandru (condamnați prin sentința din 14.11.2012 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău pentru comiterea aceleiași infracțiuni), împărțind rolurile între ei, intenționat a organizat intrarea și șederea ilegală pe teritoriul SUA a cetățenilor Republicii Moldova, Diaconu Evghenii și Bivol Victor, prin confecționarea și vânzarea documentelor oficiale false.

Astfel, Mereacre Ion, care acționa împreună și de comun acord cu Arteni Alexandru și Chiosa Victor, în perioada lunii februarie 2008, aflând despre intenția lui Diaconu Evghenii și Bivol Victor de a migra în SUA, a întreprins acțiuni de organizare a intrării și șederii ilegale a acestora pe teritoriul statului respectiv și în cadrul întâlnirii avute cu aceștia le-a explicat modalitatea de plecare.

Totodată, în cadrul aceleiași întâlniri, Mereacre Ion, care acționa împreună și de comun acord cu Arteni Alexandru și Chiosa Victor, pentru realizarea scopului său infracțional de dobândire a unui profit prin organizarea intrării și șederii ilegale pe teritoriul SUA a lui Diaconu Evghenii și Bivol Victor, a convenit cu ultimii de a primi de la ei suma a câte 6000 dolari SUA, din care inițial urmau să transmită suma de 2500 dolari SUA, iar restul de 3500 urmau a fi achitați după ajungerea la locul destinației (SUA).

Apoi, tot în aceeași perioadă de timp a lunii februarie 2008, Arteni Alexandru, care acționa împreună și de comun acord cu Mereacre Ion și Chiosa Victor, pentru realizarea aceluiasi scop infracțional, s-a întâlnit cu Diaconu Evghenii și Bivol Victor și sub pretextul perfectării actelor necesare pentru intrarea și șederea pe teritoriul SUA, i-a solicitat lui Diaconu Evghenii să-i fie transmisă suma de 800 euro, iar lui Bivol Victor suma de 650 euro.

Totodată, în cadrul aceleiași discuții, Arteni Alexandru, fără a comunica despre intențiile sale infracționale de falsificare a documentelor oficiale false, le-a comunicat lui Diaconu Evghenii și Bivol Victor că plecarea lor în SUA va fi organizată în cadrul programului „Work and Travel”, pentru ce tot el (Arteni Alexandru) le va perfecta ultimilor acte ce le vor confirma calitatea de student, deoarece beneficiari ai programului respectiv pot fi numai studenții.

A doua zi, Arteni Alexandru, care acționa împreună și de comun acord cu Mereacre Ion și Chiosa Victor, întru atingerea scopului infracțional, s-a întâlnit din nou cu Diaconu Evghenii și Bivol Victor în apropierea Universității de Stat din mun. Chișinău, unde a primit de la Diaconu Evghenii bani în sumă de 800 euro, iar de la

Bivol Victor bani în sumă de 650 euro, solicitate anterior pentru perfectarea actelor necesare pentru intrarea și șederea pe teritoriul SUA.

În continuare, Chiosa Victor, acționând în comun acord cu Arteni Alexandru și Mereacre Ion, fiindu-i solicitat de către ultimul confecționarea unor documente oficiale false care vor confirma calitatea de student a persoanei, în scopul obținerii vizei de intrare și ședere pe teritoriul SUA în cadrul programului „Work and Travel”, beneficiari ai căruia pot fi numai studenții, acționând conform indicațiilor ultimului în vederea organizării migrațiunii ilegale în SUA a lui Diaconu Evghenii și Bivol Victor, în circumstanțe necunoscute organului de urmărire penală a confecționat pe numele lui Diaconu Evghenii un carnet de note fals cu nr. 4624 și un carnet de student fals cu nr. 4624 și pe numele lui Bivol Victor, un carnet de note fals cu nr. 4531 și un carnet de student fals cu nr. 4531 conform cărora se confirmă că ultimii sunt studenți ai Facultății de drept al Universității „Perspectiva – Int” din mun. Chișinău.

Ulterior, Chiosa Victor, acționând în continuare în comun cu Mereacre Ion și Arteni Alexandru, cunoscând cu certitudine despre caracterul fals al documentelor oficiale, prin intermediul ultimului, i-a vândut lui Diaconu Evghenii contra sumei de bani menționate (800 euro) carnetul de note fals cu nr. 4624 și carnetul de student fals cu nr. 4624, pe numele ultimului și lui Bivol Victor contra sumei de bani menționate (650 euro) carnetul de note fals cu nr. 4531 și carnetul de student fals cu nr. 4531, pe numele ultimului, prin care se confirmă că ultimii sunt studenți la Facultatea de drept al Universității „Perspectiva – Int”.

Ulterior, acționând conform indicațiilor primite de la Mereacre Ion, Arteni Alexandru care acționa în comun cu Chiosa Victor i-a comunicat lui Diaconu Evghenii și Bivol Victor, că pentru a ajunge în țara de destinație urmează să depună actele premergătoare (inclusiv actele false ce confirmă calitatea de student) la compania „SEUC” SRL din mun. Chișinău.

În continuare, Arteni Alexandru, care acționa împreună și de comun acord cu Mereacre Ion și Chiosa Victor, i-a însoțit pe Diaconu Evghenii și Bivol Victor compania „SEUC” SRL din mun. Chișinău, unde ultimii au achitat taxa de participare la programul „Work and Travel” în sumă de a câte 1000 dolari SUA fiecare, iar ulterior i-a însoțit pe ultimii să depună actele premergătoare pentru obținerea vizei de intrare și ședere pe teritoriul SUA la compania „Student Travel” SRL din mun. Chișinău.

În luna aprilie 2008, Diaconu Evghenii și Bivol Victor, acționând conform instrucțiunilor primite de la Arteni Alexandru, care acționa împreună și de comun

acord cu Mereacre Ion și Chiosa Victor, s-au prezentat la compania „Student Travel” SRL din mun. Chișinău, pentru a depune actele în scopul obținerii vizei de intrare și ședere pe teritoriul SUA, care includeau și documentele oficiale false, însă de către companie le-a fost refuzat în depunerea actelor pe motivul încheierii programului respectiv.

Instanța de fond a constatat că prin acțiunile sale intenționate, Chiosa Victor a comis infracțiunea prevăzută de art. 362¹ alin. (2) lit. b), c) Cod penal, individualizată prin „organizarea migrației ilegale, adică organizarea în scop de profit intrarea și șederea ilegală pe teritoriul unui stat a persoanei care nu este cetățean sau rezident al acestuia, săvârșite prin confecționarea și vânzarea documentelor oficiale false, acțiuni comise de două și mai multe persoane, asupra a două și mai mul persoane”.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Șalari Gheorghe în numele inculpatului Chiosa Victor, prin care a solicitat repunerea în termen a apelului declarat, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care Chiosa Victor să fie achitat din lipsa elementelor infracțiunii.

Referitor la repunerea în termen a apelului declarat, avocatul a indicat că din declarațiile inculpatului rezultă că acesta s-a prezentat la data de 06.04.2017, la ora stabilită în instanța unde urma să se pronunțe sentința, însă grefierul a anunțat că ședința de judecată nu va avea loc și împreună cu avocatul său, vor fi înștiințați despre următoarea ședința judiciară. Peste câteva zile, inculpatul s-a prezentat în instanța, unde grefiera a spus că sentința deja a fost adoptată și va fi expediată prin poștă. Neprimind nici o sentință, s-a adresat cu cerere în instanța de judecată și la data de 29.08.2017 i s-a înmînat copia sentinței. Inculpatul a declarat că, existența la materialele cauzei a scrisorii de expediere a sentinței nu demonstrează că ea într-adevăr a fost expediată sau recepționată.

Inculpatul vina nu a recunoscut-o, declarând că nu-l cunoaște pe Arteni Alexandru, nu a primit și nu a eliberat ultimului careva documente inclusiv ce se referă la instituțiile de învățământ superior. În ședința de judecată, nici partea vătămată Diaconu Evghenii și nici martorul Odineț Rodica nu au indicat că se cunosc cu inculpatul și că ultimul ar avea tangență cu săvârșirea infracțiunii. Conform raportului de expertiză nr. 2830, 2831 din 17.08.2011 s-a stabilit cu certitudine că Chiosa Victor nu are nici o tangență, nu a falsificat carnetele de note și certificatul pe numele lui Diaconu Evghenii și Bivol Victor.

A indicat că inculpatul a recunoscut faptele care le-a săvârșit și pentru ele a

executat pedeapsa stabilită prin sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 23.03.2011. În urma perchezițiilor la inculpat, nu s-a depistat și nu s-a ridicat nici o probă care ar demonstra implicarea lui la confecționarea actelor false. Inculpatul Mereacre Ion care conform învinuirii a acționat chipurile prin înțelegere prealabilă și împreună cu inculpatul Chiosa Victor, a declarat în cadrul urmăririi penale și în instanța de judecată, pe cauza disjungată în procedura separată, că cu acesta nu este cunoscut și nu a avut nici o activitate comună.

Astfel, a susținut că acuzatorul de stat nu a prezentat probe care ar demonstra învinuirea adusă lui Chiosa Victor.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 octombrie 2017 a fost respins, ca fiind depus peste termen, apelul declarat de către avocatul Șalari Gheorghe în numele inculpatului Chiosa Victor, împotriva sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 06 aprilie 2017.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că, din conținutul procesului-verbal al ședinței de judecată din data de 30.03.2017, rezultă că instanța de judecată a trecut la dezbaterile judiciare, inculpatului Chiosa Victor i-a fost oferit ultimul cuvânt, însă din cauza expirării termenului preconizat pentru ședința de judecată, a fost anunțată întrerupere pentru data de 06.04.2017, astfel atât inculpatul cât și apărătorul acestuia, au cunoscut despre faptul că pe data de 06.04.2017 va avea loc pronunțarea sentinței, fapt confirmat prin semnătura inculpatului aplicată pe recipisa (vol.III f.d. 10).

La ședința de judecată din data de 06.04.2017 inculpatul și avocatul acestuia nu s-au prezentat. Astfel, instanța de judecată s-a retras în camera de deliberare, după care a pronunțat sentința.

În pofida faptului că deși, atât inculpatul Chiosa Victor, cât și avocatul acestuia, Suveica Tudor au cunoscut despre faptul că după ultimul cuvânt al inculpatului care a fost oferit acestuia la data de 30.03.2016, urmează ca instanța de judecată să pronunțe sentința la data de 06.04.2017, avocatul Salari Gheorghe în numele inculpatului a declarat apel abia la data de 04.09.2017 (vol. III f.d. 50-54), adică peste termenul de 15 zile prevăzut la norma art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală.

Instanța de apel a apreciat ca declarative afirmațiile apelantului precum că inculpatul s-a prezentat la data de 06.04.2017, la ora stabilită în instanța unde urma să se pronunțe sentința, însă grefierul a anunțat că ședința de judecată nu va avea loc și împreună cu avocatul său, vor fi înștiințați despre următoarea ședința judiciară, or, în

sensul dat nu au fost prezentate probe concludente și pertinente, de vreme ce conform procesului-verbal al ședinței de judecată reiese evident că pe data de 06.04.2017 a avut loc ședința de judecată.

Mai mult ca atât, instanța de apel a reținut în cazul respectiv și afirmațiile apelantului care susține în cererea de apel că inculpatul, peste câteva zile de la data pronunțării sentinței, s-a prezentat în instanța de judecată unde i s-a comunicat despre faptul că sentința a fost pronunțată la data de 06.04.2017 și îi va fi expediată prin oficiul postal. În acest caz inculpatul urma să conteste sentința imediat, dar nu peste 4 luni de la momentul pronunțării.

Referitor la argumentul avocatului cu privire la faptul că inculpatul declară că existența la materialele cauzei a scrisorii de expediere a sentinței nu demonstrează că ea într-adevăr a fost expediată sau recepționată, în acest sens, instanța de apel a reținut afirmațiile date neîntemeiate, atâta timp cât nu au fost demonstrate, or, conform scrisorii de însoțire nr. 108-K din 06.04.2017, reiese că sentința judecătoreiei Chișinău, sediul Centru din 06.04.2017 a fost expediată în adresa inculpatului, prin urmare instanța nu poate pune la dubii faptul că aceasta nu a fost expediată sau recepționată de destinatar, de vreme ce în fața instanței de apel, apelantul nu a adus motive justificate în contextul dat.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul inculpatului, Șalari Gheorghe, prin care solicită casarea hotărârilor judecătorești, cu pronunțarea unei hotărâri prin care inculpatul Chiosa Victor achitat din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii incriminate.

În motivarea recursului invocă următoarele argumente:

La data 06.04.2017 inculpatul Chiosa V. la ora stabilită s-a prezentat la Judecătoria Chișinău, sediul Centru unde urma să se pronunțe sentința în cauza sa. De către grefieră inculpatul a fost anunțat că ședința de judecată nu v-a avea loc și împreună cu avocatul său despre data următoarei ședințe vor fi anunțați suplimentar, ceea ce nu s-a întâmplat.

Peste câteva zile el s-a prezentat din nou la Judecătoria Chișinău, sediul Centru unde grefieră i-a spus că sentința deja a fost adoptată și pronunțată și îi va fi expediată prin poștă.

Așteptând o perioadă considerabilă de timp și văzând că nu a primit sentința la 29.08.2017 s-a adresat cu o cerere scrisă la judecătorie și abia atunci i s-a înmânat copia autenticată a sentinței (înscrișul despre primirea acesteia se află pe borderou vol. III a

dosarului cu data indicată).

Ținând cont de faptul obiectiv, că inculpatul Chiosa V. este vădit cointeresat în examinarea în instanța de apel a cauzei sale deoarece nu este de acord cu hotărârea primei instanțe, el nu are nici un interes de a duce în eroare instanțele superioare de judecată și totodată el să suporte cheltuieli de judecată suplimentare cât și timp pentru examinarea acesteia în instanțele judecătorești.

În rest invocând argumente similare celor invocate în cererea de apel (f.d. 50-54 vol. III).

6. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul, a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de către avocatul inculpatului, Șalari Gheorghe, solicitând respingerea acestuia ca inadmisibil, cu menținerea deciziei recurate din motiv că aceasta este legală și întemeiată.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, prin care a solicitat declararea recursului inadmisibil, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursului din următoarele considerente.

Din conținutul recursului ordinar declarat de către avocatul inculpatului, Șalari Gh., se evidențiază dezacordul cu decizia instanței de apel invocând că, instanța greșit i-a respins apelul declarat, ca fiind depus peste termen, deoarece la data 06.04.2017 inculpatul Chiosa V. la ora stabilită s-a prezentat la Judecătoria Chișinău, sediul Centru unde urma să se pronunțe sentința în cauza sa. De către greșieră inculpatul a fost anunțat că ședința de judecată nu v-a avea loc și împreună cu avocatul său despre data următoarei ședințe vor fi anunțați suplimentar, ceea ce nu s-a întâmplat.

Peste câteva zile el s-a prezentat din nou la Judecătoria Chișinău, sediul Centru unde greșiera i-a spus că sentința deja a fost adoptată și pronunțată și îi va fi expediată prin poștă.

Așteptând o perioadă considerabilă de timp și văzând că nu a primit sentința la 29.08.2017 s-a adresat cu o cerere scrisă la judecătoria și abia atunci i s-a înmânat copia autenticată a sentinței (înscrisul despre primirea acesteia se află pe borderou vol. III a dosarului cu data indicată).

Ținând cont de faptul obiectiv, că inculpatul Chiosa V. este vădit cointeresat în examinarea în instanța de apel a cauzei sale deoarece nu este de acord cu hotărârea primei instanțe, el nu are nici un interes de a duce în eroare instanțele superioare de judecată și totodată el să suporte cheltuieli de judecată suplimentare cât și timp pentru

examinarea acesteia în instanțele judecătorești.

În acest sens, Colegiul penal menționează că, din conținutul procesului-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel din 30.03.2017 (f.d. 34-35 vol. III), rezultă că instanța de judecată a trecut la dezbaterile judiciare și inculpatului Chiosa V. i-a fost oferit ultimul cuvânt, însă din cauza expirării termenului preconizat pentru ședința de judecată, a fost anunțată întrerupere pentru data de 06.04.2017, astfel atât inculpatul Chiosa V., cât și avocatul acestuia, Șalari Gh. au cunoscut despre faptul că pe data de 06.04.2017 va avea loc pronunțarea sentinței, fapt confirmat și prin semnătura inculpatului aplicată pe recipisă (f.d. 110 vol. III).

Însă, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel din 06.04.2017 (f.d. 35-36 vol. III), rezultă că în cadrul ședinței nu s-au prezentat nici inculpatul și nici avocatul acestuia. Ca urmare, instanța de judecată s-a retras în camera de deliberare după care a pronunțat sentința, explicând termenul și procedura de atac a acesteia.

Potrivit art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală, nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința cărora persoanele indicate în art. 401 nu au folosit calea apelului ori au retras apelul, dacă legea prevede această cale de atac.

Din materialele cauzei rezultă că, sentința în privința inculpatului Chiosa Victor a fost pronunțată la 06 aprilie 2017. După pronunțarea sentinței motivate, în aceeași zi, inculpatului i-a fost expediată copia sentinței adoptate pe caz și încheierea de corectare a erorii materiale (f.d. 47 vol. III).

Reieșind din materialele cauzei, avocatul inculpatului, Șalari Gh. a declarat apelul abia la data de 04.09.2017, ce se confirmă prin ștampila aplicată pe cererea de apel (f.d. 50 vol. III).

Prin urmare, depunerea apelului de către avocatul inculpatului, Șalari Gh. s-a efectuat cu omiterea termenului legal, ori potrivit art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile din data primirii copiei sentinței pentru inculpat.

Astfel, în cazul declarării apelului ca tardiv, instanța de apel nu mai examinează legalitatea și temeinicia apelului, adică nu poate fi vorba despre o examinare în fapt și în drept a hotărârii atacate, ceea ce înseamnă că nu se verifică fondul cauzei. Așadar, sentința rămâne definitivă la data expirării termenului de apel.

Raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală rezultă că, inculpatul Chiosa Victor nu poate declara recurs ordinar

împotriva sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 06 aprilie 2017, din motiv că în speță nu a fost utilizată calea ordinară de atac – apelul.

Având în vedere că decizia instanței de apel cu privire la tardivitatea apelului este întemeiată, instanța de recurs nu se va expune asupra fondului cauzei.

Urmare, celor expuse mai sus, recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de avocatul Șalari Gheorghe în numele inculpatului Chiosa Victor, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 octombrie 2017, în cauza penală privindu-l pe **Chiosa Victor Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **07 februarie 2018**.

Președinte:

Gordilă Nicolae

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana